

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ VII

ΠΡΑΞΗ 322/2010

Έκδοση και διανομή τευχών περιοδικού παρουσίασης των δραστηριοτήτων της Δημοτικής Αρχής σε όλους τους τομείς, με την μορφή της έκθεσης των πεπραγμένων

Το Τμήμα, λαμβάνοντας υπόψη, αφενός μεν το τίτλο που φέρει το εξώφυλλο του τεύχους του περιοδικού .... «40 μήνες-Έργο για τον πολίτη», αφετέρου δε, το συγκεκριμένο περιεχόμενο του ανωτέρω περιοδικού, το οποίο κατά το μεγαλύτερο μέρος του αναλώνεται στην παρουσίαση του έργου της δημοτικής αρχής στους διάφορους τομείς, άγεται στην κρίση ότι η εντελλόμενη δαπάνη δεν είναι νόμιμη, διότι δεν προβλέπεται από διάταξη νόμου, ούτε μπορεί να χαρακτηριστεί ως λειτουργική, δοθέντος ότι δεν αποσκοπεί απλά και μόνο στην ενημέρωση των δημοτών για τις δραστηριότητες του Δήμου, αλλά αφορά κυρίως στην προβολή των έργων της νυν Δημοτικής Αρχής, με φωτογραφίες του ίδιου του Δημάρχου, συνεντεύξεις του καθώς και επαφές και δημόσιες σχέσεις του με σημαίνοντα πρόσωπα. Σημειωτέον ότι σε σχετικό προλογικό σημείωμα του ίδιου του Δημάρχου με τίτλο «Οι προεκλογικές μας δεσμεύσεις γίνονται πράξεις» προκύπτει ότι πρόκειται κυρίως για την παρουσίαση των δραστηριοτήτων της σημερινής Δημοτικής Αρχής σε όλους τους τομείς, με την μορφή της έκθεσης των πεπραγμένων της Περαιτέρω, από τις διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ν.3463/2006, ΦΕΚ Α' 114) προβλέπεται συγκεκριμένος τρόπος ενημέρωσης των δημοτών για τις δραστηριότητες της δημοτικής τους αρχής. Ειδικότερα, οι δημότες μπορούν: α) να ενημερωθούν για τα θέματα που απασχόλησαν το δημοτικό συμβούλιο και για το περιεχόμενο των ληφθεισών αποφάσεων είτε από το σχετικό πίνακα που αναρτάται στο δημοτικό κατάστημα είτε μέσω της τυχόν υπάρχουσας ιστοσελίδας του Δήμου, μπορούν δε επιπροσθέτως να ζητήσουν και επικυρωμένο αντίγραφο των πρακτικών και αποφάσεων (άρθρα 97 παρ. 6, 7 και 8 του ν.3463/2006), β) να παρακολουθήσουν τις δημόσιες συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου (άρθρο 96 παρ. 1 του ν.3463/2006), γ) να καταθέσουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο αναφορές και ερωτήσεις για την ενημέρωση τους επί αποφάσεων που τους ενδιαφέρουν (άρθρο 215 παρ. 2 του ν.3463/2006) και δ) να ενημερωθούν για τα πεπραγμένα της δημοτικής αρχής μέσα από την ειδική και αδάπανη διαδικασία της

ετήσιας λογοδοσίας του Δημάρχου, που καθιερώνει το άρθρο 217 του ν.3463/2006, το οποίο ειδικά για Δήμους πρωτευουσών νομών ή νομών άνω των 50.000 κατοίκων προβλέπει τη συμμετοχή σε αυτήν θεσμοθετημένων συλλογικών φορέων της τοπικής κοινωνίας, που αποσκοπεί στην ευρύτερη δυνατή εκπροσώπηση των κατοίκων και στην ως εκ τούτου επαρκέστερη ενημέρωσή τους. Ως εκ τούτου πρέπει να απορριφθούν οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί του Δήμου ... ότι μόνο μέσω του περιοδικού αυτού δύνανται να ενημερωθούν πληρέστερα οι δημότες για τις δραστηριότητες και τα προγράμματα που υλοποιούνται σε τοπικό επίπεδο. **Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση δαπάνη δεν εντέλλεται νόμιμα, κατά τα βασιμώς προβαλλόμενα από την Αναπληρώτρια Επιτροπο με τον πρώτο λόγο διαφωνίας και το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί,**

Δείτε το πλήρες κείμενο

Αποτελούμενο από την Άννα Λιγωμένου, Προεδρεύουσα Σύμβουλο που ασκεί καθήκοντα Προέδρου του Τμήματος, τα μέλη Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη (εισηγήτρια) και Κωνσταντίνα Ζώη, Συμβούλους, Ευφροσύνη Παπαδημητρίου και Νικόλαο Βόγκα, Παρέδρους που μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο.

Συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 25 Οκτωβρίου 2010, με την παρουσία του Ιωάννη Αθανασόπουλου, υπαλλήλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με βαθμό Α' της Κατηγορίας ΔΕ, που ασκεί καθήκοντα Γραμματέα του Τμήματος.

Για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Αναπληρώτριας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Δήμο Περιστερίου και του Δήμου ..., αν πρέπει να θεωρηθεί το 836, οικονομικού έτους 2010, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Δήμου αυτού.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

Και έλαβε υπόψη

Την 355/ 30.9.2010 έγγραφη γνώμη του Αντεπιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Αντωνίου Νικητάκη, σύμφωνα με την οποία το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

I. Η Αναπληρώτρια Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Δήμο Περιστερίου αρνήθηκε με την 234/2.8.2010 πράξη της να θεωρήσει το 836, οικονομικού έτους 2010, χρηματικό ένταλμα του Δήμου ..., ποσού 51.030,00 ευρώ, που εκδόθηκε στο όνομα της φερόμενης ως δικαιούχου εταιρείας με την επωνυμία «...» και αφορά την έκδοση και την διανομή 45.000 τευχών του περιοδικού «...». Ως αιτιολογία της άρνησης θεώρησης η Επίτροπος προέβαλε ότι η εντελλόμενη δαπάνη δεν είναι νόμιμη διότι: α) δεν προβλέπεται από διάταξη νόμου, δεν συντελεί στην εκπλήρωση των σκοπών του Δήμου ούτε εξυπηρετεί τις λειτουργικές του ανάγκες, δεδομένου ότι το περιοδικό «...» αποβλέπει κυρίως στην προβολή του έργου της Δημοτικής Αρχής, ενώ στο άρθρο 217 του ν.3463/2006 περί απολογισμού πεπραγμένων δημοτικής αρχής ορίζεται ο τρόπος γνωστοποίησης της οικονομικής κατάστασης του Δήμου, της διοίκησης και της εφαρμογής του προγράμματος δημοτικής δράσης και β) η καταρτισθείσα σύμβαση μεταξύ της ως άνω φερόμενης ως δικαιούχου αναδόχου εταιρείας και του Δήμου, που υπογράφηκε στις 27.5.2010, όριζε χρονική διάρκεια διενέργειας της προμήθειας έως την 31.12.2010, ωστόσο, όπως προκύπτει από τα δελτία αποστολής που εκδόθηκαν στις 29.5.2010, 2.6.2010 και 7.6.2010, η προμήθεια ολοκληρώθηκε εντός πολύ συντόμου χρονικού διαστήματος που υπερβαίνει το προσήκον μέτρο σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής. Ο Δήμος ..., με το με αριθ. πρωτ. 43942/15.9.2010 έγγραφο του Αντιδημάρχου του ..., επανυπέβαλε το ως άνω χρηματικό ένταλμα για θεώρηση, ισχυριζόμενος αφενός μεν ότι η εντελλόμενη δαπάνη είναι νόμιμη, καθόσον το ανωτέρω περιοδικό δεν αφορά τα πεπραγμένα της δημοτικής αρχής αλλά αποσκοπεί στην ενημέρωση των δημοτών για τα έργα, τις δραστηριότητες, τα προγράμματα που υλοποιούνται από τη δημοτική αρχή αλλά και για τα τοπικά προβλήματα και ως εκ τούτου συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των σκοπών του Δήμου, αφετέρου δε ότι το ποσό της εντελλόμενης με το ελεγχόμενο ένταλμα δαπάνης δεν αποτελεί συνάρτηση του χρόνου παράδοσης της ανωτέρω προμήθειας αλλά του αριθμού των αντιτύπων της έκδοσης του περιοδικού, η οποία δικαιολογείται δυνάμει του πραγματικού αριθμού του πληθυσμού του Δήμου, που ξεπερνά τους 140.000 κατοίκους. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στις απόψεις της, με συνέπεια να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως απευθύνεται, στο Τμήμα τούτο, με την από 20.9.2010 έκθεσή της, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ/τος 774/1980 (ΦΕΚ Α', 189) και 139 παρ. 1 του π.δ/τος 1225/1981 (ΦΕΚ Α', 304), σε συνδυασμό με την ΦΓ8./22431/6.10.2004 (ΦΕΚ Β', 1620) κανονιστική

απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως τροποποιήθηκε με την ΦΓ8./52557/6.12.2006 (ΦΕΚ Β' , 62/25.1.2007) όμοια απόφαση.

II. Ο ν.3801/2009 «Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και άλλες διατάξεις οργάνωσης και λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης» (ΦΕΚ Α' 163) ορίζει στο άρθρο 37 ότι: «1. (...) 2.α. Κατά τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου βαθμού από τα αρμόδια όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θεωρείται για πληρωμή χρηματικό ένταλμα, όταν αυτό αφορά σε δαπάνη που δεν προβλέπεται μεν από το νόμο, αλλά είναι λειτουργική για τον οικείο Ο.Τ.Α., σχετίζεται δε, με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εκ μέρους του Ο.Τ.Α., οι οποίες προάγουν τα κοινωνικά, πολιτικά, πνευματικά και οικονομικά συμφέροντα των δημοτών ή συμβάλλει στην ενεργό συμμετοχή τούτων για την προαγωγή των τοπικών υποθέσεων και δραστηριοτήτων του Ο.Τ.Α., εφόσον ανταποκρίνεται στο ανάλογο ή προσήκον μέτρο, χωρίς να υπερβαίνει τα εύλογα όρια που διαγράφονται με την τήρηση της αρχής της οικονομικότητας, ενόψει των συνθηκών πραγματοποίησής της. (...)». Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, που αποτυπώνουν προϊσχύουσα γενική αρχή του δημοσιονομικού δικαίου, η οποία απορρέει από τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της νομιμότητας που διέπει τη δράση των διοικητικών οργάνων και συνάγεται από βασικές διατάξεις αυτού (άρθρα 3, 13 και 40 του ν.δ/τος 496/1974, 1 παρ. 2α' του π.δ/τος 465/1975, 1 παρ.1 του ν.δ/τος 1265/1972, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 968/1979, και 22, 26, 28 και 79 του ν. 2362/1995), οι Ο.Τ.Α., στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, όπως αυτές ενδεικτικώς περιγράφονται στο άρθρο 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και οριοθετούνται με το άρθρο 102 του Συντάγματος, δύνανται νομίμως να προβαίνουν στη διάθεση πιστώσεων και την συνακόλουθη καταβολή δαπανών, που δεν προβλέπονται μεν από διάταξη νόμου, όμως: α) είναι λειτουργικές για τον οικείο Ο.Τ.Α., ήτοι συνάδουν προδήλως με την αποστολή και τις αρμοδιότητές του και συμβάλλουν στην εκπλήρωση των σκοπών του ή στην αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών του, υπό την έννοια ότι η μη πραγματοποίησή τους θα προκαλούσε πρόβλημα στη λειτουργία της υπηρεσίας ή θα εμπόδιζε την επίδιωξη των νομίμων σκοπών του, β) σχετίζονται με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εκ μέρους του Ο.Τ.Α., οι οποίες προάγουν τα κοινωνικά, πολιτικά, πνευματικά και οικονομικά συμφέροντα των δημοτών του ή συμβάλλουν στην ενεργό συμμετοχή τους για την προαγωγή των τοπικών υποθέσεων και δραστηριοτήτων του Ο.Τ.Α και γ) ανταποκρίνονται στο ανάλογο ή προσήκον μέτρο, χωρίς να υπερβαίνουν τα εύλογα όρια που διαγράφονται με την τήρηση της αρχής της οικονομικότητας, ενόψει των συνθηκών πραγματοποίησής τους (βλ. Ελ.Συν. VII Τμ. πράξεις 43/2005, 157, 294, 320, 397/2006, 142,

242/2010).Εξάλλου μόνη η ύπαρξη πίστωσης στον προϋπολογισμό του Ο.Τ.Α. δεν αρκεί για να καταστήσει νόμιμη τη δαπάνη εφόσον κατά τα ανωτέρω αυτή δεν προβλέπεται από διάταξη νόμου ή δεν εξυπηρετεί ως λειτουργική τους σκοπούς του.

III. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την 58/5.2.2010 απόφαση της Δημομαρχιακής Επιτροπής του Δήμου ... εγκρίθηκε η διακήρυξη ανοικτού δημόσιου διαγωνισμού για την προμήθεια και διανομή της έκδοσης του περιοδικού «ΙΛΙΟΝ» προϋπολογιζόμενης δαπάνης 66.600,00 ευρώ (πλέον Φ.Π.Α. 4,5%). Με την ίδια ως άνω απόφαση εγκρίθηκε πίστωση ποσού 66.600,00 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α. 4,5% ποσού 2.977,00 ευρώ, σε βάρος του Κ.Α. 00.6431.0001 του προϋπολογισμού του Δήμου οικονομικού έτους 2010. Κριτήριο κατακύρωσης ορίστηκε, σύμφωνα με τη 5950/5.2.2010 διακήρυξη, η οικονομικότερη προσφορά για το σύνολο των προς προμήθεια ειδών. Σύμφωνα δε με την επισυναπτόμενη στα στοιχεία του φακέλου Π19/2.2.2010 Τεχνική Έκθεση ο ανωτέρω διαγωνισμός αφορούσε στην προμήθεια και διανομή της έκδοσης ενός τεύχους του περιοδικού «...» σε συνολική ποσότητα 45.000 τεμαχίων. Με την 138/18.3.2010 απόφαση της Δημομαρχιακής Επιτροπής του ως άνω Δήμου εγκρίθηκαν τα από 5.3.2010 και 17.3.2010 πρακτικά της Επιτροπής Αξιολόγησης Προμηθειών, όπου με το μεν πρώτο πρακτικό αποκλείστηκε από το διαγωνισμό η εταιρεία «...» λόγω ελλείψεων στα υποβαλλόμενα από αυτή δικαιολογητικά, με το δε δεύτερο πράκτικο αποκλείστηκαν οι εταιρείες «...» και «...» λόγω ελλείψεων στις τεχνικές τους προσφορές. Με την 214/22.4.2010 απόφαση της Δημομαρχιακής Επιτροπής απορρίφθηκε η με αριθμ. πρωτ. 13764/24.3.2010 ένσταση της εταιρείας «...» κατά της ως άνω 138/18.3.2010 απόφασης της Δημομαρχιακής Επιτροπής. Το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, τελικά, κατακυρώθηκε, με την 270/25.5.2010 απόφαση της Δημομαρχιακής Επιτροπής στην εταιρεία «...», αντί του ποσού των 48.600,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. (βλ. και το από 25.5.2010 πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης Προμηθειών), και υπεγράφη η από 27.5.2010 σχετική σύμβαση, στην οποία οριζόταν ως χρόνος περαίωσης της προμήθειας η 31.12.2010. Σε εκτέλεση αυτής παρελήφθη στις 7.6.2010 από την Επιτροπή Παραλαβής Προμηθειών του Δήμου ... ποσότητα 45.000 τευχών, συνολικής αξίας 51.030,00 ευρώ με Φ.Π.Α.. Κατόπιν των ανωτέρω για την εξόφληση του 155/7.6.2010 τιμολογίου της εταιρείας «...» εξεδόθη το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, το Τμήμα, λαμβάνοντας υπόψη, αφενός μεν το τίτλο που φέρει το εξώφυλλο του τεύχους του περιοδικού .... «40 μήνες-Έργο για τον πολίτη», αφετέρου δε, το συγκεκριμένο περιεχόμενο του ανωτέρω περιοδικού, το οποίο κατά το μεγαλύτερο μέρος του αναλώνεται στην παρουσίαση του έργου της δημοτικής αρχής στους διάφορους τομείς, άγεται στην

κρίση ότι η εντελλόμενη δαπάνη δεν είναι νόμιμη, διότι δεν προβλέπεται από διάταξη νόμου, ούτε μπορεί να χαρακτηριστεί ως λειτουργική, δοθέντος ότι δεν αποσκοπεί απλά και μόνο στην ενημέρωση των δημοτών για τις δραστηριότητες του Δήμου, αλλά αφορά κυρίως στην προβολή των έργων της νυν Δημοτικής Αρχής, με φωτογραφίες του ίδιου του Δημάρχου, συνεντεύξεις του καθώς και επαφές και δημόσιες σχέσεις του με σημαίνοντα πρόσωπα. Σημειωτέον ότι σε σχετικό προλογικό σημείωμα του ίδιου του Δημάρχου με τίτλο «Οι προεκλογικές μας δεσμεύσεις γίνονται πράξεις» προκύπτει ότι πρόκειται κυρίως για την παρουσίαση των δραστηριοτήτων της σημερινής Δημοτικής Αρχής σε όλους τους τομείς, με την μορφή της έκθεσης των πεπραγμένων της Περαιτέρω, από τις διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ν.3463/2006, ΦΕΚ Α' 114) προβλέπεται συγκεκριμένος τρόπος ενημέρωσης των δημοτών για τις δραστηριότητες της δημοτικής τους αρχής. Ειδικότερα, οι δημότες μπορούν: α) να ενημερωθούν για τα θέματα που απασχόλησαν το δημοτικό συμβούλιο και για το περιεχόμενο των ληφθεισών αποφάσεων είτε από το σχετικό πίνακα που αναρτάται στο δημοτικό κατάστημα είτε μέσω της τυχόν υπάρχουσας ιστοσελίδας του Δήμου, μπορούν δε επιπροσθέτως να ζητήσουν και επικυρωμένο αντίγραφο των πρακτικών και αποφάσεων (άρθρα 97 παρ. 6, 7 και 8 του ν.3463/2006), β) να παρακολουθήσουν τις δημόσιες συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου (άρθρο 96 παρ. 1 του ν.3463/2006), γ) να καταθέσουν ατομικά ή συλλογικά στο Δήμο αναφορές και ερωτήσεις για την ενημέρωσή τους επί αποφάσεων που τους ενδιαφέρουν (άρθρο 215 παρ. 2 του ν.3463/2006) και δ) να ενημερωθούν για τα πεπραγμένα της δημοτικής αρχής μέσα από την ειδική και αδάπανη διαδικασία της ετήσιας λογοδοσίας του Δημάρχου, που καθιερώνει το άρθρο 217 του ν.3463/2006, το οποίο ειδικά για Δήμους πρωτεύουσών νομών ή νομών άνω των 50.000 κατοίκων προβλέπει τη συμμετοχή σε αυτήν θεσμοθετημένων συλλογικών φορέων της τοπικής κοινωνίας, που αποσκοπεί στην ευρύτερη δυνατή εκπροσώπηση των κατοίκων και στην ως εκ τούτου επαρκέστερη ενημέρωσή τους. Ως εκ τούτου πρέπει να απορριφθούν οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί του Δήμου ... ότι μόνο μέσω του περιοδικού αυτού δύνανται να ενημερωθούν πληρέστερα οι δημότες για τις δραστηριότητες και τα προγράμματα που υλοποιούνται σε τοπικό επίπεδο. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση δαπάνη δεν εντέλλεται νόμιμα, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα από την Αναπληρώτρια Επίτροπο με τον πρώτο λόγο διαφωνίας και το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί, παρέλκει δε ως αλυσιτελής η εξέταση του δεύτερου λόγου διαφωνίας.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 836, οικονομικού έτους 2010, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Δήμου ..., ποσού 51.030,00 ευρώ, δεν πρέπει να θεωρηθεί.

e-dimos